

Gweithdrefn Cyfathrebu ac Ymgynghori Iechyd, Diogelwch a'r Amgylchedd

Corff Cymeradwyo	<i>Grŵp Gweithredol y Brifysgol</i>
Dyddiad Cymeradwyo	<i>Chwefror 2022</i>
Perchennog y Ddogfen	<i>Tîm Iechyd, Diogelwch a'r Amgylchedd</i>
Cyswllt y Ddogfen	<i>Tîm Iechyd, Diogelwch a'r Amgylchedd hasstaff@aber.ac.uk neu 01970 62(2073)</i>
Statws y Ddogfen	<i>Cymeradwywyd</i>
Cyfeirnod	<i>P025</i>
Fersiwn	<i>Fersiwn 1</i>
Dyddiad adolygu	

1. Cwmpas

Amlinellu'r prosesau ar gyfer cynnwys cyflogeion ac ymgynghori â nhw a sicrhau bod gwybodaeth berthnasol am iechyd, diogelwch a'r amgylchedd yn cael ei chyfleu i a chan gyflogeion a phartïon eraill â diddordeb.

2. Gofynion cyfreithiol

Rheoliadau Cynrychiolwyr Diogelwch a Phwyllgorau Diogelwch 1977
Rheoliadau Iechyd a Diogelwch (Ymgynghori â Chyflogeion) 1996
Rheoliadau Iechyd a Diogelwch (Arwyddion a Signalau Diogelwch) 1996

3. Diffiniadau

Dim

4. Canllawiau

G004 Canllaw Sesiynau Cynefino Iechyd, Diogelwch ac Amgylchedd Lleol
G009 Canllaw Llawlyfr Iechyd a Diogelwch Athrofydd ac Adrannau
G010 Canllaw Pwyllgorau Iechyd, Diogelwch a'r Amgylchedd Cyfadrannol neu Adrannol
G011 Canllaw Hyfforddiant Iechyd, Diogelwch ac Amgylchedd
G015 Llawlyfr Iechyd, Diogelwch a'r Amgylchedd

5. Gweithdrefn

5.1 Ymgynghori

Grŵp Gweithredol Iechyd, Diogelwch ac Amgylchedd y Brifysgol yw'r prif fforwm ar gyfer ymgynghori drwy'r Undebau Llafur a Chynrychiolwyr Iechyd a Diogelwch Cyflogeion pan fydd unrhyw newidiadau sy'n effeithio ar iechyd a diogelwch yn y gweithle.

Mae'r Brifysgol yn gweithredu'r canlynol:

- ❑ *Grŵp Gweithredol Iechyd, Diogelwch ac Amgylchedd* – Prif swyddogaeth y tîm hwn yw monitro ac adolygu addasrwydd, effeithiolrwydd ac effeithlonrwydd parhaus y system rheoli iechyd a diogelwch; sicrhau bod risgiau'n cael eu rheoli ac yn oddefadwy; a darparu cyfeiriad strategol i sicrhau gwelliant parhaus. Mae Cylch Gorchwyl y Grŵp ar gael yn: <https://www.aber.ac.uk/cy/about-us/corporate-information/governance/sub-committees/>
- ❑ *Grwpiau Iechyd, Diogelwch ac Amgylchedd Cyfadranol/Adrannol* – Prif swyddogaeth y pwyllgor hwn yw rhannu arferion gorau, profiadau dysgu, a nodi/gweithredu cyfleoedd gwella mewn Cyfadran/Adran neu ar draws y Brifysgol.

Amlinellir cyfranogwyr, amlder, mewnbynnau ac allbynnau'r Pwyllgorau Iechyd a Diogelwch hyn yn y cylch gorchwyl a'r dogfennau canllaw G010, sydd ar gael yn: <https://www.aber.ac.uk/cy/hse/documents/>.

Bydd y Pwyllgorau neu'r Grŵp Iechyd a Diogelwch lleol yn ddigwyddiadau gweithdy sy'n canolbwyntio ar weithredu, ac yn gallu cynnwys yr elfennau canlynol ar sail gylchol a/neu gyfnodol:

- ❑ *Adolygiadau o'r System Reoli* – Adolygu a rhannu gwybodaeth am berfformiad iechyd a diogelwch cyfredol a statws y system reoli (dangosyddion adweithiol a rhagweithiol).
- ❑ *Cyflwyniadau Themâu Gwella* – Cyflwyniadau ar themâu amserol/sy'n dod i'r amlwg y mae angen i'r sefydliad eu gweithredu.
- ❑ *Gweithdai Cyfunol* – Gweithdai lle mae cyfranogwyr yn canolbwyntio ar themâu arbenigol a gwyntyllu syniadau i fynd i'r afael â diffygion a gweithredu themâu gwella.

Dylid mynd i'r afael â phob perygl, a gweithredoedd ac amodau anniogel y tu allan i'r cyfarfodydd hyn.

5.2 Cynnwys Cyflogeion

Mae'r Brifysgol wedi sicrhau bod prosesau priodol yn cael eu sefydlu, bod ymgynghori a chyfathrebu yn digwydd o ran effeithiolrwydd y System Rheoli Iechyd a Diogelwch drwy ddiffinio'r dulliau hyn yn ei gweithdrefnau. Mae System Rheoli Iechyd a Diogelwch y Brifysgol yn cynnwys cyflogeion perthnasol a rhanddeiliaid eraill yn ôl yr angen fel rhan o'r prosesau canlynol:

- ❑ Asesiad Risg
- ❑ Gofynion Cyfreithiol a Gofynion Eraill
- ❑ Cynllunio Busnes
- ❑ Rheoli Newid

- ❑ Recriwtio a Dethol
- ❑ Cymhwysedd, Ymwybyddiaeth a Hyfforddiant (gan gynnwys ymsefydlu)
- ❑ P019 – Ymgynghori a Chyfathrebu
- ❑ Dogfennaeth, Rheoli Data a Chofnodion
- ❑ Rheolaeth Weithredol
- ❑ Cynnal a chadw
- ❑ Contractwyr
- ❑ Deunyddiau Peryglus
- ❑ Parodrwydd ar gyfer Argyfwng, ac Ymateb i Argyfwng
- ❑ P001 – Gweithdrefn ar gyfer Cofnodi Digwyddiadau ac Achosion o Afiechyd Galwedigaethol
- ❑ Camau Unioni a Chamau Ataliol
- ❑ Archwiliadau
- ❑ Monitro ac Adolygu
- ❑ P018 – Adeiladu, Dylunio a Rheoli

5.3 Rhannu Gwybodaeth

Mae gan y sefydliad amrywiaeth o gyfryngau ar gyfer rhannu gwybodaeth iechyd a diogelwch i gyflogeion a phartion eraill â diddordeb. Mae'r fframwaith isod yn amlinellu'r gwahanol gyfryngau, y wybodaeth sydd i'w rhannu, amllder hynny, a'r cyfrifoldeb:

CYFRYNGAU	BETH	PRYD	PWY
Hysbysfyrddau / Wedi'u Harddangos	Mae'r mathau o wybodaeth ddefnyddiol sydd i'w chadw ar yr hysbysfwrdd yn cynnwys: – Datganiad Polisi Iechyd a Diogelwch Galwedigaethol – Poster Cyfraith Iechyd a Diogelwch – Tystysgrif Atebolrwydd Cyflogwyr – Dangosyddion Perfformiad Allweddol – Ystadegau/Siartiau Digwyddiadau – Enwau Cynrychiolydd Iechyd, Diogelwch a'r Amgylchedd Cyflogeion – Enw Cynrychiolydd Iechyd, Diogelwch a'r Amgylchedd Rheolwyr – Enw/Enwau Swyddog/ion Cymorth Cyntaf – Arwyddion Gweithredu adeg Tân	Chwarterol	Rheolwr Cyfadran/ Cydlynnydd Iechyd, Diogelwch a'r Amgylchedd
Cyflwyniadau Diogelwch	Sgwrs fer anffurfiol yw cyflwyniad diogelwch a'i nod yw rhannu arferion gorau. Fel arfer, mae'n cael ei darparu ar y safle (nid mewn ystafell hyfforddi) ac ar bwnc penodol. Mae'n gyflwyniad â ffocws, gyda neges ddiogelwch benodol, ac mae modd ei chynnwys fel rhan o weithgaredd arall (e.e. cyfarfod staff). Yr amcan cyffredinol yw hybu ymwybyddiaeth o agwedd benodol ar y gwaith, yn ôl disgrisiwn Rheolwr yr Adran, ac mae'n gallu cynnwys: – Diweddariadau Gweithdrefnol	Yn ôl yr angen	Rheolwr Llinell/ Cydlynnydd Iechyd, Diogelwch a'r Amgylchedd

	– Diweddariadau Cyfarwyddyd Gwaith – Rhannu Gwersi a Ddysgwyd drwy Ddigwyddiadau		
Cofrestr Gyfreithiol a Chanllawiau	Mae pob cyflogai yn gallu troi at y gofrestr gyfreithiol a'r canllawiau, ac maen nhw wedi derbyn cyfarwyddyd ynghylch ble a sut i wneud hynny.	Parhaus	Tîm Iechyd, Diogelwch a'r Amgylchedd
Cylchlythyr	Cylchlythyr sy'n canolbwyntio ar y materion iechyd a diogelwch canlynol sy'n gallu cynnwys: – Astudiaethau Achos Arferion Gorau – Cydnabod Ymddygiadau Diogel – Gwelliannau wedi'u Cynllunio	Cyfarfodydd Deufisol	Tîm Iechyd, Diogelwch a'r Amgylchedd
Adroddiad Blynyddol	Adroddiad blynyddol sy'n canolbwyntio ar y gweithgareddau iechyd, diogelwch ac amgylcheddol canlynol: – Perfformiad Iechyd a Diogelwch – Tueddiadau Damweiniau a Digwyddiadau – Cynllun Gweithredu Strategaeth Iechyd, Diogelwch a'r Amgylchedd	Yn flynyddol	Tîm Iechyd, Diogelwch a'r Amgylchedd

5.4 Cyfathrebu Allanol

Mae'r fframwaith isod yn amlinellu'r mecanweithiau ar gyfer cychwyn sgwrs iechyd a diogelwch allanol:

PARTI ALLANOL	BETH	PRYD	PWY
Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch	Damwain Adroddadwy Rheoliadau Adrodd ar Anafiadau, Clefydau neu Ddigwyddiadau Peryglus (RIDDOR) Digwyddiad Peryglus RIDDOR Clefyd Adroddadwy RIDDOR	Ar ôl digwyddiad	Tîm Iechyd, Diogelwch a'r Amgylchedd
Cyfoeth Naturiol Cymru	Hysbysiad o ollyngiadau a rhyddhau i ddraeniau heb awdurdod	Ar ôl digwyddiad	Tîm Iechyd, Diogelwch a'r Amgylchedd
Yswiriwr	Hysbysiad o anaf sy'n arwain at golli amser gwaith a/neu hawliad sifil	Ar ôl digwyddiad	Gweinyddwr Yswiriant

Contractwyr	Adolygu mecanweithiau presennol contractwyr ar gyfer rheoli iechyd a diogelwch drwy ymgymryd â diwydrwydd dyladwy.	Fel y bo'n briodol	Ystadau, Cyfleusterau a Phreswylfeydd Llunwyr Contractau Cyfadran neu Adran
Cyflenwyr	Adolygu mecanweithiau presennol cyflenwyr ar gyfer rheoli iechyd a diogelwch drwy ymgymryd â diwydrwydd dyladwy.	Fel y bo'n briodol	Llunwyr Contractau Cyfadran neu Adran
Myfyriwr	Cyfleu peryglon, rhagofalon a rheolau'r campws	Fel y bo'n briodol	Ystadau, Cyfleusterau a Phreswylfeydd Cyfadran Berthnasol
Partion eraill â diddordeb	Darparu polisi iechyd a diogelwch galwedigaethol i barti â diddordeb ar gais.	Fel y bo'n briodol	Tîm Iechyd, Diogelwch a'r Amgylchedd
Ymwelwyr	Cyfleu peryglon, rhagofalon a rheolau'r campws	Fel y bo'n briodol	Ystadau, Cyfleusterau a Phreswylfeydd Trefnydd Digwyddiad

5.5 Arwyddion a Hysbysiadau

Mae'r fframwaith isod yn amlinellu'r arwyddion a'r hysbysiadau y mae'n rhaid eu harddangos:

BETH	LLE	PWY
1 Poster Cyfraith Iechyd a Diogelwch "Beth sydd angen i chi ei wybod"	I'w arddangos mewn lleoliad(au) amlwg yn y gweithle	Rheolwr Cyfadran/ Cydlynnydd Iechyd, Diogelwch a'r Amgylchedd
2 Tystysgrif Yswiriant Atebolrwydd Cyflogwyr	I'w arddangos mewn lleoliad(au) amlwg yn y gweithle	Rheolwr Cyfadran/ Cydlynnydd Iechyd, Diogelwch a'r Amgylchedd

3 Gweithdrefnau Tân	l'w arddangos mewn lleoliad(au) amlwg yn y gweithle	Swyddog Diogelwch Tân
4 Cymorth Cyntaf (enwau swyddogion cymorth cyntaf a lleoliad y cyfleusterau)	l'w arddangos mewn lleoliad(au) amlwg yn y gweithle	Rheolwr Cyfadrn/ Cydlynnydd Iechyd, Diogelwch a'r Amgylchedd
5 Arwyddion Gwahardd <i>"arwydd sy'n gwahardd ymddygiad sy'n debygol o gynyddu neu achosi perygl (e.e. dim ysmegu)"</i>	l'w arddangos yn benodol yn y manau ble mae risg	Asesydd Risg
6 Arwyddion rhybuddio <i>"arwydd sy'n rhoi rhybudd o berygl neu berygl (e.e. perygl: tryciau fforch godi)"</i>	l'w arddangos yn benodol yn y manau ble mae risg	Asesydd Risg
7 Arwyddion Gorfodol <i>"arwydd sy'n mynnu ymddygiad penodol (e.e. rhaid gwisgo offer diogelu'r llygaid)"</i>	l'w arddangos yn benodol yn y manau ble mae risg	Asesydd Risg
8 Arwyddion Argyfwng <i>"arwydd sy'n rhoi gwybodaeth am allanfeydd brys, cymorth cyntaf, neu gyfleusterau achub (e.e. allanfa frys/llwybr dianc)"</i>	l'w arddangos yn benodol yn y manau ble mae risg	Swyddog Diogelwch Tân

DRAFT

DRAFT